

ОБРАЗЪТ НА ГЕОРГИ ДИМИТРОВ В ТВОРЧЕСТВОТО НА НАШИТЕ ХУДОЖНИЦИ

КРУМ КЮЛЯВКОВ

Вредното влияние на западноевропейските формалисти дълго време след 9-ти септември се чувстваше в творчеството на нашите художници.

Отхвърляйки познавателната същност на изкуството те деформираха, изопачаваха външните форми. Емоционалният заряд у тях се превръщаше в самоцел.

При такова положение на нещата изобразителното изкуство не може да служи на народа и отечествено фронтовата власт като средство за изграждане на социализма в нашата страна.

Решенията на V конгрес на Българската комунистическа партия, както и постановлението на Централния комитет на БКП “За състоянието и най-близките задачи на Художествената академия” и особено изказването на другаря Вълко Червенков “За партията или против Партията в Изобразителното изкуство...” поставиха началото на прелома в изобразителното изкуство.

Започна се голям идеологическо раздвижване сред художниците за реализиране на тяхното отношение към формализма и жендовщината.

След 21-вата художествена изложба това най-явно пролича в изложбата за мира и сега в изложбата, посветена на живота и делото на нашия вожд и учител - Георги Димитров. Образът на другаря Димитров вече заема едно от първите места в реалистичното творчество на българския художник. И това е правилно.

Георги Димитров излезе от низините на народа и израства като беззаветно предан борец на работническата класа, живя и се бори мъжествено за освобождаване на трудещите се народни маси от лапите на фашизма, от игото на капитализма. Неговият богат революционен живот, неговите дела-подвизи, неговата вяра в народа станаха неизчерпаем извор за дълбоко съдържателно творческо вдъхновение. Легендарният герой от Лайпциг, който прослави страната ни по целия свят, който утвърди вярата на милиони маси в близката победа на комунизма в целия свят, вълнува най-талантливи творци в Съветския съюз и други страни.

В живота и борбите на Георги Димитров е отразена историята на нашата партия и борбите на пролетарската класа в България. Всецяло отдаден в служба на революционното дело, Георги Димитров нямаше други интереси и други грижи, освен тия на Партията и народа. Затова и жаждата на нашия народ да види изобразен неговия живот в платната на нашите художници е така голяма. Изобразителното изкуство има всички възможности да ни предаде редица моменти от тоя живот в образи, които биха разкрили не само характерните черти на вожд, но и такива на епохата, в която той се бори, работи неуморно и гради нашата партия.

Първи предадоха сполучливо образа на Георги Димитров Проф. Борис Митов и Панайот Панайотов. Портретите, които дадоха тия художници, бяха добре посрещнати от народа и получиха широко разпространение. Но това бе само първото най-ярко свидетелство за сериозен интерес на нашите художници

към Георги Димитров. Художествената изложба, посветена на живота и делото на Георги Димитров, е убедително доказателство за общия широк интерес на нашите художници и скулптури към една от най-внушителните фигури в нашата история, към един от най-вълнуващите сюжети. В изложбата освен портрета са представени творби, които са композиционна разработка на отделни моменти от живота на вожда и учителя.

Композицията с масови сцени е слабо място на нашите художници. Нашето художествено образование в миналото не предвиждаше в учебните си програми композицията като отделен предмет; повечето от завършилите академията художници излагаха голи тела, цветя, натюрморт и пейзажи и по-рядко портрети, с това почти се изчерпваше целият репертоар на техните “картини”. Но след 9-ти септември комунизма освети и образова нашите художници. И представените в изложбата композиции са сериозно начало. Композиционната работа разкрива широки възможности за представяне на Георги Димитров със средствата на изобразителното изкуство в обстановката, в която е работил и се е борил със своите най-близки сподвижници в средата на работническата класа.

Поради това именно радостно е, че най-хубавата и най-значителна картина от изложбата е композицията на Никола Мирчев – “Слънце над родината”. Художникът тематично правилно е замислил своята работа: центърът на композицията е Георги Димитров заедно със своите помощници Васил Коларов и Вълко Червенков; от двете страни на издигнатата постройка, на която те са застанали, сполучливо са разположени фигурите на работници – радостни, пълни с ентузиазъм и неудържим стремежът към централната трупа, където е вождът. От лицето на Георги Димитров лъха бодрост, и спокойствие, лъха увереност в делото, което той ръководи и за което се е борил така доблестно през целия си живот. Другарите Вълко Червенков и Васил Коларов са също сполучливо предадени. В картината художника се е постарал да изобрази всичко в светла, лека гама, но все пак целта не е напълно постигната: липсва животрептящото светло слънце, което тонално да утвърди идеята на художника. Въпреки това обаче картината на Никола Мирчев “Слънце над родината” е една от най-ценните в изложбата.